

Inatsisartut
/maani

Ilanngussaq 12

Att. Sanaartornermut Ataatsimiititaliaq

Nuummi Umiarsualivik pillugu Sanaartornermut Ataatsimiititaliamit malitseqartitsilluni apeqquatinut akissuteqaat

13-11-2013
Sags nr. 2013-092174
Dok. nr. 1390119

Nuummi Umiarsualivik A/S pillugu Sanaartornermut Ataatsimiititaliap malitseqartitsilluni apeqquatai Naalakkersuisut tiguaat. Akissuteqaat matuma kinguliani takuneqarsinnaavoq.

Postboks 1015
3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 50 02

E-mail: govsec@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1. *Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaani Nuummi umiarsualivimmut nutaamut akissaaajaatit tamarmiusut 416 mio. kr.-inut missingerneqarsimapput. Ataatsimiititaliap apeqquataanut Naalakkersuisut akissutaanni kingullerpaami takuneqarsinnaavoq, umiarsualivimmut akissaaajaatissat tamarmiusut 715 mio. kr.-inut missingerneqarsimasut. Naalakkersuisunut uku nassuiaatigeqquneqarput :*

A) Naalakkersuisut kingullerpaamik missingiinerannut tunuliaqutaasoq

B) Taamatut annertutigisumik qaffariaateqarnermut tunuliaqutaasut

Akissut:

Matuma kinguliani nutaamik umiarsualiviliornissamut tunngatillugu Assartuussinermut Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaani aamma ingerlatsinissamut pilersaarummi kingullermi sanaartornissamut missingersuutit sukumiinerusumik allattugaasut issuarneqarput. Takussutissiaq siulleq Assartuussinermut Isumalioqatigiissitaliap nalunaarusiaani Takussutissiaq B 11.1.1-imit Qeqertat eqqaanni 320 meterimik nutaamik umiarsualiviliornissamut sanaartornermut aningaasartuutitut tunngasumit (immikkoortoq 1) tigusaavoq. 2013 tikillugu akinut nalimmassaaneq tamatuma kingorna aningaasat naleerukkiartornerpiaat aallaavigalugu ilanngunneqarpoq.

Assartuussinermut

Isumalioqatigiissitap, mio. kr.

Containerersorluni umiarsualivik	380
Attaveqarnikkut iliuusissat	27
Quersuaq aamma sannavik	48
Katillugit (2008-mi akiusut)	455
Katillugit (2010-mi akiusut)	478

Sikuki, mio.kr.

Pilersaarusioner pingaarneq	17,5
Umiarsualiveqarfik	383,4
Qernertanut aqutissaq aamma nutarsaaneq	40,0
Illuutit nutaat (quersuaq, sannavik aamma allaffeqarfiit)	181,0
Kranit il.il.	59,0
Umiarsualivimmi pioreersumi aningaasaleeqqinneq	8,3
Katillugit (2013-mi akiusut)	689,2
Atuilernissaq tikillugu naleqalersitsineq (2013-2016)	25,8
Aningaasassat pisariaqartinneqartut	715,0

Tunngaviusut arlallit allanngorsimapput. Pingaartumillu

- illuutit akisunerungaatsialersimapput aammalu suliassami aamma RAL-imut allaffeqarfiit illutassai nutai ilaatinneqarput
- ullumikkut kraninik pisinissamut aningaasartuutit ilaatinneqarput (umiarsuit anginerusut kranimik umiarsuarmiititaqanngitsut angalatinnerannut sunniuteqarnerulersitsinermut pissarsiassaasinnaasunut pisariaqartut)
- sanaartornermut missingersuutit nalinginnaasumik sukumiinerusut, pilersaarusionermit pingaarnermut aningaasartutininik aammalu umiarsualiviup pioreersup aserfallatsaaliorneqarnissaanik kiisalu piffissami sanaartorfiusumi sanaartornermut aningaasartuuti nalinginnaasumik naleqalersinnerannik imaqartut suliarineqarput.

Erseqqissarneqassaaq Sikukimut sanaartornissamut missingersuutit annikillisinneqarnissaannut periarfissat tamaasa Naalakkersuisut misissormasigit. Ilaatigut RAL-imut allaffissornermi illutassat umiarsualivimmut suliassamut tamarmiusumut ilaatinneqarnissaat naleqqunnersoq imaluunniit RAL-imit toqqaannartumik aningasalersorneqarpata ajunnginnerunersoq kiisalu pilersaarusionermit pingaarnermut aningaasartuutininik annikillisisinermi periaasissat (ilaatigut neqeroortiteriaatsimik toqqaaneq) aalajangersimasumik nalilersornerisigit.

2. *Aalajangiiffigisassatut siunnersuummut uunga Naalakkersuisut ilisimatitsipput, ingerlatseqatigiiffissatut siunnersuutigineqartumut pilersitsinissami akissaaatissat 40 mio. kr.-t missaani naleqassasut, kiisalu maanna*

umiarsualiviup nalinga ilanngunneqassasoq. Naalakkersuisut akissutaanni 18. oktober 2013 ullulernerqarsimasumi Naalakkersuisut ilisimatitsissutigaat ingerlatseqatigiiffik nutaaq 180 mio. kr.-nik nammineerluni aningaasaliiffiusussatut missingersuusiortoqarsimasoq. Taakkunanit 70 mio. kr.-t tioriaannagaasussaallutik, kiisalu 110 mio. kr.-t akisussaassusilimmik taarsigassarsiatut aningaasaliissutaanissaat eqqarsaatigineqartoq. Kingulleq taaneqartoq aningaasaliissutaassaaq Nukissiorfinnut taarsigassarsinermi killigitinneqartut annikillineqarneratigut. Tamanna tunuliaqutaralugu taamatut annertoqisumik 140 mio. kr.-inik qaffariaat Ataatsimiititaliamit nassuiaatigeqquneqarpoq.

Akissut:

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip nassiunneqarnerani pitsaanerpaamik eqqoriaanernut piffissap taamaalinerani ingerlatsinissamut piersaarut nutarterneqarsimanerpaaq aallaavigineqarpoq. Aningaasassanik pisariaqartitsineq tassaavoq aningaasassani aallarniutaasuni 40 mio. kr. aamma akisussaassuseqartumik taarsigassarsilluni aningaasassatut iluseqartut 40 mio. kr. Niuernermit pilersaarut taanna 2011-imi Deloitte-mit suliarineqarpoq aammalu tunngaviusut arlallit tunngavigineqarlutik.

Suliassap ineriartortinneqarnera malillugu pingaartumik sanaartornissamut missingersuutit sukumiisut inaarsarneqarneranni aammalu sanaartornissamut aningaasartuutit siusinnerusukkut missingersorneqartunit annertunerujussuusut paasinarsivoq. Pingaartumik illuutitut tamanna atuulluni. Illuutitut sanaartornissamut missingersuutit 2013-imi septembarimi tiguneqarput.

Ingerlatsinissamut pilersaarutip 2011-imeersup nutarterneqarnerani aamma usit annertussusaanni annertusiartuaarnerisa maannakkut pisunut naapertuunnerusumik annikinnerunera ilanngunneqarpoq. Peqatigisaanik RAL-ip saniatigut suliaqartunut allanut tunngatillugu isertitassanut missingersuineq ukiumut 18 mio. koruuniniit ukiumut 13 mio. koruunit missaannut annikillineqarpoq. Tamatumunnga pingaartumik misissuineramik ingerlatat ineriartornissaannut naliliinerit mianersornerusumik inissinneqarnerat pissutaavoq. Umiarsualivimmik atuisooreersut siunissami umiarsualivimmik atuinermut akiliisassasut tunngavigineqarpoq. Tamanna umiarsualivinnut inatsisissatut eqqarsaatigineqartumut, pilersaarutit malillugit UPA2014-imi suliarineqartussamut ilaassaaq.

Der arbejdes fortsat på at gøre den samlede forretningsplan for Sikuki-mut ingerlatsinissamut pilersaarutip ataatsimoortup patajaannerulersinnissaa suli sulissutigineqarpoq, taamaalilluni aqutsisooqatigiit siulersuisullu sanaartornissamut aningaasartuutissatut pilersaarutigineqartut piviusunngortinneqarnissaannut avataaniit aningaasaliisussarsiorsinnaassallutik. Taarsigassarsianut atugassarititaasut sapinngisamik pitsaanerpaajunissaasa anguneqarnissaanut, ingerlatsinissamut pilersaarutip patajaatsutut isikkoqarnissaa aammalu tunngaviusunik neriulluarnartunik nalorninartortaqtunik tunngaveqannginnissaa aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarluinnarpoq.

Ingerlatsinissamut pilersaarummi aammalu inuiaqatigiit aningaasaqarneranni naatsorsukkani aningaasaliinerup immiut akilersinnaasuunissaa tunngavissinneqartoq Naalakkersuisut suli naliliipput.

3. *Siunnersuutip siullermeerneqarnerani Naalakkersuisunit ilisimatitsissutigineqarpoq, piginnittuunermut tunngatillugu ingerlatseqatigiiffissatut siunnersuutigineqartumut Namminersorlutik Oqartussat kisimiillutik piginnittuussasut. Naalakkersuisut akissutaanni 18. oktober 2013-meersumi Naalakkersuisut paasissutissiipput, piffissap ingerlanerani piginneqataasussanut amerlanerusunut Naalakkersuisut periarfissaqartitsisut.*

A) Ingerlatseqatigiiffissatut siunnersuutigineqartumi piginneriaatsimut atatillugu Naalakkersuisut tigussaasumik pilersaarutaat Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.

B) Suna tunngavigalugu suleriaqqinnissamut Royal Arctic Line-mit, Kommuneqarfik Sermersuumit aamma/imal. Aalborg Havn-imit aningaasalersueqataaratarsinnaanermik aningaasalersueriaaseq Naalakkersuisunit toqqarneqarsimangila?

Akissut:

Piginnittuunermut ilusiliani assigiinngitsuni iluaqutissartaasut ajoqutissartaasullu Naalakkersuisut piffissami sivisuumi isumaliutersuutigaat. Suliaqarnermut tamatumunnga naatsumik inerniliineq tassaavoq, Naalakkersuisut eqqarsaatigisassat pingaarnerit makkua eqqarsaatigalugit Namminersorlutik Oqartussat 100 %-imik piginnittuutillugit piginnittuunermut ilusiliamik aalajangiussipput:

1. Umiarsualivimmik taassumalu periusissatigut aalajangiussaannik nakkutiginninnissaq, ilanngullugit umiarsualivimmi sullississutinut akeqartitsinissamik nakkutiginninneq
2. sinneqartooruteqassappat tamanna piginnittunut Namminersorlutik Oqartussanut taamaalillunilu Nunap karsianut iluanaaruteqartitsinikkut inuiaqatigiit kalaallit tamarmik pissarsitinneqassapput.
3. Siulersuisut aalajangersinnaassuseqarnerusut – ingerlatseqatigiiffinni pitsaasumik aqutsinissamut Kalaallit Nunaanni inassuteqaatinik malinnittussat (ullumikkut ilaannaasumik piginnittuunermut atuutinngilaq).
4. Siulersuisut pikkorissusaat eqqarsaatigalugu katitigaasut – aktiaateqartumut sorlermut sinniisuuneq apeqqutaatillugu najukkami/nammineq soqutigisat malinneqaratik.

Fravalget af konstruktionen med Ilusiliinerup RAL A/S-imit, Kommuneqarfik Sermersuumit aamma Aalborg Havn-imit peqataaffigineqartup toqqarneqannginneranut matuma siuliani allassimasut pingaartumik pissutaapput kiisalu pissusiviusoq tassaasoq avataaniit aningaasalersuineq tunngaviusumik taamaallaat Aalborg Havn A/S-imeersuusooq. Aalborg allanik siunertaqarsimavoq, ilaatigut Kalaallit Nunaata aamma Aalborg-ip akornanni tunngaviusumik isumaqatigiissutip ullumikkut atuuttup ukioq 2021-imi isumaqatiginninnitutigineqaaqqittussanngorpat qulakkeerneqarnissaanut periarfissaqarnissaq.

4. *Naalakkersuisut akissummini pilersitsinissamut aamma sanaartornermut inatsisissaq arlalitsigut innersuusutigaat. Pissutsit suut pilersitsinissamut aamma sanaartornermut inatsisissamut ilanngunneqartussatut eqqarsaatigineqarnerusut Naalakkersuisunit immikkut nassuiaatigeqquneqarput.*

Akissut:

Umiarsualivinnut inatsit suli Naalakkersuisut annertuumik suliarivaat, kingusinnerpaamik 4 december 2013 tusarniaassutiginnissaanut piareertinniarsaralugu. Inatsimmi tassani siunertaavoq Denne lov har til formål at bemyndige Naalakkersuisut til at anlægge en ny havn ved Nuummi umiarsualivimmik nutaamik sananissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarnissaat aammalu pilersitsinissamut aammalu tamatuma kingorna umiarsualivimmi atortorissaarutininik ingerlatsinermut inerisaanermullu killissaliussanut tunngavissarititaasunik aalajangersaanissaq. Inatsimmi ilaatigut aktiaatileqatigiiffiup Kalaallit Nunaannut, Kalaallit Nunaannit aamma Kalaallit Nunaanni assartuussinermi piffissami ungasissumi aningaasartuutinik annikillisisinissaq pingaarnertut siunertarigaa qulakkeerneqassaaq. Aktiaatileqatigiiffik ingerlatseqatigiiffinni pitsaasunik aqutsinissamut maleruagassat atuuttut malillugit suliaqassaaq aammalu siulersuisut aktiaatileqatigiiffimmut pingaarnertigut periusissatigut anguniagassanik angusaqarnissamut suliatigut pikkorissasissat pisariaqartinneqartut eqqarsaatigalugit toqqarneqassallutik.

Umiarsualivippiami toqqaannartumik aningaasaliinerit saniatigut naatsorsuutigineqarpoq Royal Arctic Line A/S aamma Kommuneqarfik Sermersooq illuutinik sananissamut, kraninut, umiarsuarnut aamma aqqusinniornissanut, attaveqarnerup nutaap tamakkiisumik atorluarneqarnissaanik qulakkeerisussanut aningaasaliissasut. Inatsimmi aalajangersagassatut naatsorsuutigineqartuni qulequttat makkua erseqqissarneqassapput:

- Pilersitsineq, siunertaq aamma akiliisussanngortarnek
- Umiarsualivik
- Sanaartornermut immikkoortumi suliassanut aalajangersimasunut piumasaqaatit
- Ingerlatsineq aamma aningaasalersuineq
- Namminersorlutik Oqartussat aktianik tunisisarnerat
- Ataatsimeersuarneq, siulersuisut aamma aqutsisooqatigiit
- Inatsisinik toqqaaneq aamma eqqartuussivimmi suliassani illersugassat
- Pineqaatissiisarneq atuutsitsilernerlu ilaalu ilanngullugit

5. Kommuneqarfik Sermersuup kommunip tusarniaanermi akissutaa naapertorlugu umiarsualivimmut siunnersuisooqatigiit pillugitsiunnersuutaanut Naalakkersuisut isumaat Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.

Akissut:

Umiarsualivinnut siunnersuisooqatigiinnut isumassarsiamut Naalakkersuisut ajornasaarniannngilluinnarput. Taamaattorli siusinnerusukkut umiarsualivinnut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsiniartoqartarsimagaluarpoq – annertunerusumik angusaqarfiumngitsumik. Umiarsualivinnut siunnersuisooqatigiit piviusumik iluaqutaassappata siunnersuisooqatigiit piviusumik siunertaqarnissaat aammalu aalajangiisinnaatitaaffeqarnissaat pisriaqarmat eqqarsaatigissallugu pingaaruteqarpoq. Aktiaatileqatigiiffinnut inatsit naapertorlugu umiarsualiviutileqatigiiffissami qullersatut oqartussaapput siulersuisut. Siulersuisut piginnittoq, matumani Naalakkersuisut,

qullersaraat. Umiarsualivinnut siunnersuisooqatigiit siulersuisut oqartussaaffianit qulliunerusumi inissisimasumik oqartussaasussamik ilanngussinermi, aalajangersakkat taakkua saneqqunneqassappata tamanna eqqumiilluinnartussaavoq. Taamaatorli Naalakkersuisut umiarsuarlivinnut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsinissamut atatillugu kommuni qanoq eqqarsarnersoq erseqqinnerusumik tusarnissaanut qilanaarput.

Tamatumunnga taarsiullugu piginnittut peqatigiiffiannik umiarsualivimmi suliaqartuusut tamarmik ilaaffigisaannik pilersitsinissamik isumaliutersuuteqartoqarpoq. Piginnittut peqatigiiffiata taamaattup atuuffissamik kommunip umiarsualivinnut siunnersuisooqatigiinnut eqqarsaatigisimasaanik immersuisinnaassasoq ilimanarpoq.

- 6. Naalakkersuisut akissuminni 1. november 2013-meersumi Aalborgimit/Aalborgimut Kalaallit Nunaanni illoqarfinnit/illoqarfinnut assartuussinerup sivissusissaa pillugu tabeli Naalakkersuisut takutippaat. Tassani takuneqarsinnaavoq, illoqarfiit ilaannut assartuussinerup sivissusaa ajorseriaateqassasoq. Naalakkersuisut akissutaat tunngavigalugu tamanna nalaanneqassasoq naatsorsuutigineqarmat, illoqarfinnut ataasiakkaanut assartuussinerup sivissusaa sooq sivissusanersoq Ataatsimiittaliap nassuiaatigeqquaa.*

Akissut:

Piffissap ingerlanerani immersugassat assigiinngitsut nalunaarusiani assigiinngitsuni assartuussinerup sivissusasaanut naatsorsueriaaseqarfigineqartut atorineqartarsimapput.

Immersugassaq saqqummiunneqartoq 2017-imiit kaaviiarnissamut pilersaarutitut assartuussinerullu sivissusasaanut pisuusaartitsinermut ataqatigiissillugu, Royal Arctic Line-imi 2013-imi kaaviiarnermut tunngatillugu atorineqartumut sanilliullugu nutarterneqarsimavoq. Royal Arctic Line-p nunaqarfinnut angalanermi illoqarfiit akunniffiusussat sorliit atornerai allassimavoq tamannalu siunissami allannngussanngilaq. Aalborgimit nunaqarfinnut ingerlaarnermi illoqarfinnut akunniffiusartunut aqqusaarnermut piffissap pitsaanerulernerani aamma taamaalilluni taamaaqataanik nunaqarfinnut angalaneq pitsaanerulissaaq.

Tunngaviusumik angalasarnissaq ukiup ataatsip ingerlanerani atorineqarnerpaasussatut assartuusseriaasiususaaq pisuusaartitsivigineqarpoq. Ukiup ataatsip ingerlanerani illoqarfinni ataasiakkaani aqqusaarnermut piffissani annikitsunik allannguuteqartassaaq, assersuutigalugu Kangerlussuaq, Qaanaaq, Tasiilaq aamma Itoqqortoormiit tikiqqartussanngoraangata aammalu feederit allat umiarsuillu akunnattumik angissusillit illoqarfinni ataasiakkaani angalanermi ataasiakkaani angallassineq ingerlateqqittussanngoraagassuk. Kisianni illoqarfiit taakkua sapaatit akunnikkaartuunngitsumik ukiumullu ikittuaraannarnik tikiqqartarput, taamaattumik immersukkami ilanngunneqartumi assartuussinerup sivissusai ersarinnerusussaapput.

Transporttid i hele døgn	Fra Aalborg til		Til Aalborg fra		Mængder		Transitering
	2013	2017	2013	2017	KBM	%	
Nuuk	7	6	7	6	246.154	49%	Transitering til bygder i Nordgrønland
Nanortalik	12	10	15	10	9.077	2%	
Qaqortoq	11	9	16	11	24.751	5%	Transitering til bygder i Sydgrønland
Narsaq	11	9	16	11	12.180	2%	
Paamiut	10	8	17	12	10.095	2%	
Gns. Sydgrønland	11	9	16	11	56.103	11%	
Maniitsoq	13	7	14	13	25.592	5%	
Sisimiut	11	8	9	12	55.301	11%	Transitering til bygder ved Sisimiut
Aasiaat, inkl. Nordgl.	10	9	10	11	73.007	14%	Transitering til bygder i Disko og Nordgl.
- (Uummannaq)	13	11	12	13			
- (Upernivik)	14	12	15	13			
Qasigiannuguit	14	10	13	10	9.789	2%	
Ilulissat	14	10	13	10	40.931	8%	
Gns. Midt/Disko/Nord	13	10	12	12	204.620	40%	
Tasiilaq	13/5	12	15	14			Transitering til bygder ved Tasiilaq
Ittoqqortoormiit	13/5	13	14	14			

Udarbejdet på basis af rotationsplaner for atlanteriske og feederskibe i 2013 samt mulig estimeret plan fra 2017 og fremrettet ved indsættelse af anden type atlanterisk og ændret sejlskemaer for feederskibe. Mængder for Uummannaq og Upernivik er inkluderet under Aasiaat. Mængder for Tasiilaq og Ittoqqortoormiit er ikke medtaget da de i dag transporteres både direkte og via Nuuk. Med forbehold for vej og vind.

Atlantrotation 14 dage											
havn	ZT	Ankomst			Afgang			Sejlsdage			Port time
		Ugedag	Dato	tid	Ugedag	Dato	tid	dist.	fart	Sejlsdage	
Aalborg	2	Mandag	12-sep	07:00	Tirs	13-sep	16:00				33,0
								2168	16,5	131,4	
Nuuk	-2	Mandag	19-sep	07:30	Tirsdag	20-sep	19:00				35,5
								2245	16,5	136,1	
Aalborg	2	Mandag	26-sep	07:00	Tirsdag	27-sep	16:00				33,0
								2168	16,5	131,4	
Nuuk	-2	Mandag	03-okt	07:30	Tirsdag	04-okt	19:00				35,5
								2245	16,5	136,1	
Aalborg	2	Mandag	10-okt	07:00	Tirsdag	11-okt	16:00				33,0

Nordfeeder											
havn	ZT	Ankomst			Afgang			Sejlsdage			Port time
		Ugedag	Dato	tid	Ugedag	Dato	tid	dist.	fart	Sejlsdage	
Nuuk	-2	Mandag	19-sep	00:30	Tirs	20-sep	21:00				
								203	14,5	14,0	
Sisimiut	-2	Onsdag	21-sep	11:00	Onsdag	21-sep	23:00				12,0
								134	12,5	10,7	
Aasiaat	-2	Torsdag	22-sep	10:00	Freitag	23-sep	04:00				18,0
								50	10,0	5,0	
Ilulissat	-2	Freitag	23-sep	09:00	Freitag	23-sep	15:00				6,0
								36	14,5	2,5	
Qasigiannuguit	-2	Freitag	23-sep	17:30	Freitag	23-sep	22:30				5,0
								358	12,5	28,8	
Nuuk	-2	Søndag	25-sep	03:00	Tirsdag	27-sep	21:00				66,0

Sydfeeder											
havn	ZT	Ankomst			Afgang			Sejlsdage			Port time
		Ugedag	Dato	tid	Ugedag	Dato	tid	dist.	fart	Sejlsdage	
Nuuk	-2	Søndag	18-sep	08:00	Tirs	20-sep	15:00				
								100	14,5	6,9	
Maniitsoq	2	Tirsdag	20-sep	22:00	Onsdag	21-sep	03:00				5,0
								237	14,5	16,3	
Paamiut	-2	Onsdag	21-sep	10:30	Onsdag	21-sep	23:30				4,0
								177	14,5	12,2	
Narsaq	-2	Torsdag	22-sep	11:30	Torsdag	22-sep	16:30				5,0
								23	14,5	1,6	
Qaqortoq	-2	Torsdag	22-sep	18:30	Torsdag	22-sep	23:30				5,0
								70	10,0	7,0	
Nanortalik	2	Freitag	23-sep	06:30	Freitag	23-sep	10:30				4,0
								348	14,5	24,0	
Nuuk	-2	Lørdag	24-sep	10:30	Tirsdag	27-sep	15:00				76,5

Umiarsuit imarpikkoortaait, feederit umiarsuillu akunnattumik angissusillit atorlugit sinerissami angalatinneqartussanik allatut ataqatigiissitsinernik suliaqartoqarsinnaavoq.

Kisianni Royal Arctic Line-p pisuusaartitsinerinit pisuni maannakkut angalasarnernut sanilliullugu illoqarfinnut nunaqarfinnullu usinut tunngatillugu ullormit ataatsimit marlunnut pitsannguisoqassasoq, aammalu Kalaallit Nunaata kitaani illoqarfinni tamaginni pitsannguisoqassasoq takuneqarsinnaavoq. Soorunami sila, anorlertarnera, sikorsuit il.il. ulluinnarni angalanermut sunniisinnaanerat sillimaffigineqassaaq, kisianni atugassarititaasut ullumikkut atuuttut taamaaginnarput.

Pisuusaartitsinermi umiarsuit sapinngisamik ikinnerpaat atorlugit annikinnerpaamillu aningaasartuuteqarfiusumik sapinngisamik pitsaanerpaamik kaaviiartitsinissaq anguniarneqarpoq.

Illoqarfinit Sisimiunit aamma Aasiannit Aalborgimut pisuusaartitsinerit takutippaat, illoqarfiit feederit atorlugit aamma Nuummumut apuutinnginnermi illoqarfiit allat tikinneqartussaanerisa malitsigisaanik, avammut usinik assartuussinermit assartuussineq ullunik 3-inik aamma 1-imik sivisunerussasoq. Allarnerni taakkunani usit avammut assartuunneqartussat annertunerpaartai qerisuusarmata tamanna pingaaruteqannginnerusoq naliliisoqarpoq.

Tasiilamut aamma Ittoqqortoormiinit tunngatillugu, DK-imit toqqaannartumik imaluunniit usit Nuuk aqqusaarlugu ingerlaartinneqassanersut apeqqutaalluni ullut 8-it missaannik assigiinngissuteqarpoq. Nuummumut aqqusaartitsisarneq umiarsuarmik toqqaannartitsinermit akikinnerungaatsiarpoq. Royal Arctic Line ullumikkut periaatsit marluk taakkua atorpaat, apeqqutaalluni ukiup qanoq ilineraniinnersugut. Tassunga atatillugu 2017-imiit sulii annertunerusumik pitsannguinissamut periaasissamik nassaarniarnissamut ukialunni sulii periarfissaqarpuq.

Royal Arctic Line nunaqarfinnik illoqarfinnillu tamaginnik sullissisinnaassappat umiarsuit amerlangungaatsiarnissaat pisariaqarpoq. Angalanissamut pilersaarutini Royal Arctic Line-p illoqarfiit anginerusut amerlanernik innuttaqartut eqqarsaatiginiarsarisarpai aammalu amerlanernik usinik tikiussiviusussat siulliunneqartarput kiisalu tikittarnerit tulleriissinneqartarnerilu ataqatigiissinneqartarlutik, taamaalilluni sømilit ikinnerpaat angalaffiusassallutik.

- 7. Assersuutigalugu Sisimiunit, Aasiannit aamma Uummannamit Aalborgimut assartuussinerup sivisussusianut atatillugu maanna pissutsinut naleqqiullugu aalisakkanik avammut nioqquteqarnermi atugassarititaasut ajorseriannnginnissaannut Naalakkersuisunit isumannaarneqarnissat qanoq eqqarsaataannersoq Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.*

Akissut:

Aalisakkeriviit qerisunik avammut annissuisarmata, illoqarfinni ikittuaraannarni annikitsuaqqamik sivisunerusumik assartuussiviusartussani aalisakkanik avammut annissuinermit atugassarititaasut ajornerulissanngitsut naatsorsuutigineqarpoq.

Illoqarfiit amerlanersaanni piffissap assartuussiviusup annikitsumik sukkanerulernera misigineqassaaq. Taamaattoq Uummannaq, Aasiaat aamma Sisimiut ullumikkumut sanilliullugu ulloq ataatsimit ullunik pingasunik assartuussinerup sivisunerusulernissaa naatsorsuutigissavaat.

- 8. Taamatut illoqarfiit ilaannit misigineqartussat assartuussinerup sivitsornerani aalisakkanik avammut niuernermit atatillugu usit sumi qanorlu*

uninngatinneqartarnissaat Naalakkersuisut naatsorsuutigaat, aamma tassunga atallillugu inuussutissarsiortut amerlanerusunik akissaajaateqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaava?

Akissut:

Qerisut avammut annissorneqartussat tamarmik assartuussinerup ingerlanera tamaat minus 18C aamma minus 25C akornanni nillissuseqartumiitinneqartarput – tunisinermiit naggataatigut tiguisusamut tunniunneqarnissaasa tungaanut.

Tunisinermiit Royal Arctic Line-mut nassiunneqartussanngorlugit tuniussinerup tungaanut usit avammut assartorneqartussat najukkami qerititsivimmiikkajuttarput.

Usit avammut assartorneqartusat nunaqarfimmil Royal Arctic Line-mut tunniunneqaraagata, usit aatsaat umiarsuarmik nunaqarfiliartaammik angallammi qerititsiveqartumik umiarsualivimmut anginerusumut angallanneqartarput, tassani usit assartorneqarlutik ingerlaqqinnginneranni qerititsivinni containerini poortorneqarsinnaasarlutik. Qerititsiviit containerit tamatigut innaallagissamut ikkunneqartarput aammalu containeri umiarsualivimmi allarunneqarnissaq utaqqillugu uninnganera, umiarsuarmiinnera imaluunniit Danmarkimi imaluunniit nunani allani inaarutaasumik ornigassamut assartorneqarnissaq utaqqineqarnersoq apeqqutaatinnagu nillissusaa minus 25C-miiginnartarluni.

Qerisut sapinngisamik attaveqarneq siulleq tamatigut aallartinniarneqartarput. Usit qanoq sivilisutisumik Royal Arctic Line-imiissimarnersut aammalu umiarsuaatileqatigiit qanoq ungasitsigisumut angallatissallugu "toqqarneraa" apeqqutaatinnagu assartuussinerumut akiusut taamaaginnartarput. Tamanna aamma atuuppoq umiarsuaatileqatigiit ingerlasussanik piareersaaneq, sila imaluunniit sikoqarnera pissutigalugu arlaleriarlugu usilersuuteqqittariaqalissappagit.

Usit assartorneqartussanngorlugit tunniunneqaraagata, usit umiarsuarmik aallarunneqarnissaq utaqqineqaraluartoq, kinguaattoortoqaraluartoq imaluunniit umiarsualivimmi allami aqqusaarunneqartussaagaluartoq, tamanna annertunerusumik aningaasartuuteqarnermik malitseqartanngilaq.

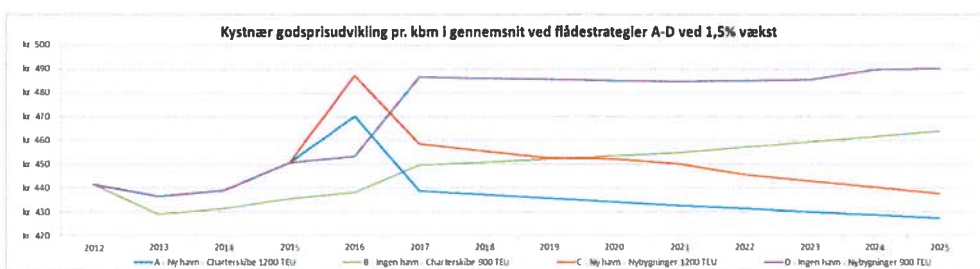
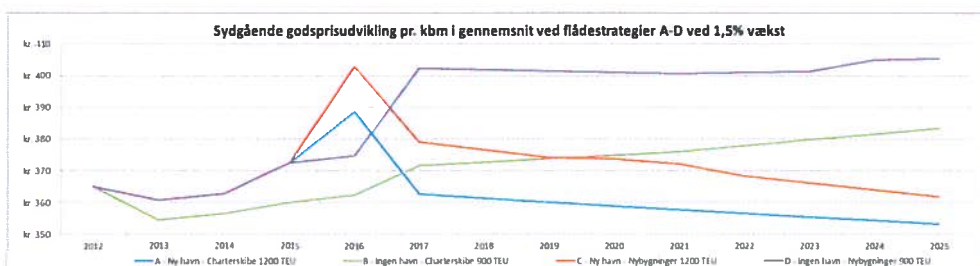
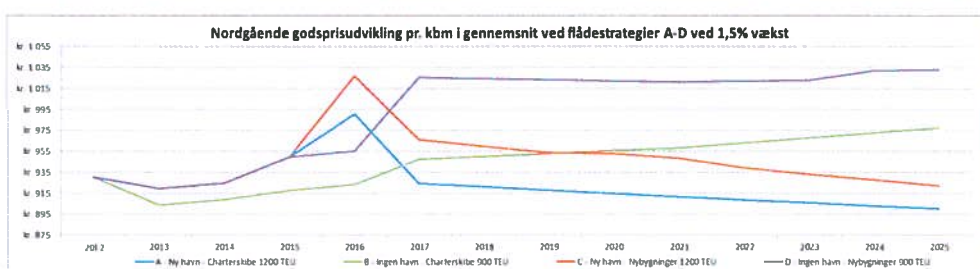
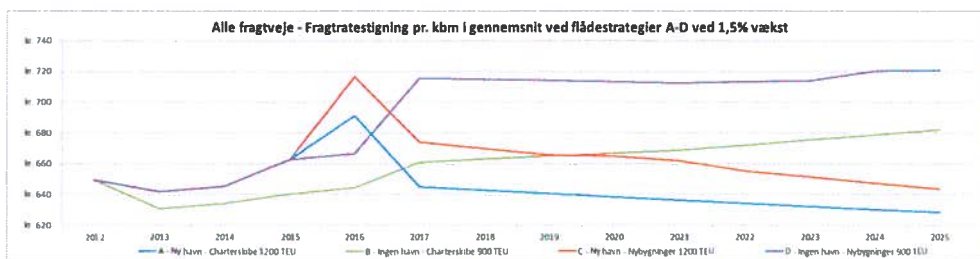
9. *Naalakkersuisut akissutaanni 18. oktober 2013-meersumi usit avannaanukartut pillugit akigitat naatsorsuutigineqartutut allanngoriartornerat takutinneqarpoq. Usit kujataanukartut pillugit usinut akigititanik taamatut naatsorsuutinik Ataatsimiititaliaq piumasaqarpoq.*

Akissut:

Umiarsualiviup annertusineqarnerata siunissami assartuussinerumut akil qaffattarnissaannik pisariaqartitsineq annikillissavaa, kisianni umiarsualiviup annerusineqarnerata assartuussinerumut akil qaffannissaannut pisariaqartitsineq atorunnaarsissinnaanngilaa.

Titartagaq inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineramik innersuussisoq, RAL-imit kisitsisit aallaavigalugit Rambøll-imit suliarineqarpoq. Titartakkani matuma kingulianiittuni Rambøll-ip atorsimasaanni assartuussinerumi aqqutit

ataasiakkaat immikkut takutinneqarput (Ataatsimoortumik agguaqatigiissitsineq, Avannamukartut, Kujammukartut aamma Nunap iluani).

Assartukkat kujammukartut annertussusaat

Kujammukartut annertussusaannut tunngatillugu erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq annertussutsit kujammukartut 84%-ii tassaammata aalisakkat aamma raajat qerisut avammut tunineqartussat. Taamaattumik ukiumoortumik annertussusiliussassanik aamma TAC-inik aalajangersaasoqarpoq, taakkua kisimik annertussutsit kujammukartussat qanoq ineriartussanersut aalajangertarlugu.

2006-imili raajat usit annertussusaanni assigiimmik ikiliartorsimapput, aammalu 2013-imi annertussusiliussassat annikillineqarnerisa malitsigisaanik 2014-imi usit annertussusaanni annikitsumik appartoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Annertussuserititassat annikillineqarnerat raajaqassutsimut pitsaasumuik

sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, taamaattumik siunissami annertussutsit qaffassasut naatsorsuutigineqarluni, taamaalilluta siunissami siusinnerusukkut pisarineqartartut annertussusaat angussallutigu.

Aalisakkat annertussusaat ukiuni pingasuni kingullerni 72.000 kbm missaanniillutik allanngorsimangillat, 2013-imi aalisakkanut pisarineqarnerpaasartunut aammalu assartorneqartartunut annertussusiliussat allanngortinnagit ukiuni aggersuni ineriartorneq taamaaginnassasoq naatsorsuutigineqarluni. Annertussusiliussat qanoq ineriartussanersut aammalu aalisakkat assigiinngitsut agguataarnerat qanorissanersoq nalinginnaasumik nalorninartortaqrpoq. Taakkua marluk tamarmik usit kujammukartut annertussusaannut sunniisinnaassapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Aleqa Hammond